

Statistiska centralbyrån, Stockholm

National Central Bureau of Statistics, Stockholm, Sweden

Referent	Datum	Meddelande nr	Sid
Förste aktuarie Åke Dahlblom 08 - 63 05 60 - 402	21.10.1968	I 1968:89	1(8)

P3

7.

-1 1968:89

Sverige

I

VERKSTADSINDUSTRINS ORDERLÄGE I JUNI 1968

Definitiva uppgifter¹

Orderbooks in engineering industry June 1968

Den totala orderingången (mätt i arbetstimmar enligt nedan beskrivna metod) inom verkstadsindustrin exklusive varv var 8 proc högre under andra kvartalet 1968 än under motsvarande period 1967. Orderstocken (även mätt i arbetstimmar) var 13 proc större i slutet av juni 1968 än ett år tidigare.

Av de olika delbranscherna visade mekaniska verkstäder en ökning av orderingången med 25 proc, medan minskningar redovisas för elektriska verkstäder med 6 proc och för järn- och metallmanufaktur med 16 proc.

Jämfört med motsvarande tidpunkt 1967 var orderstocken den 30 juni i år för mekaniska verkstäder 28 proc större, för elektriska verkstäder 3 proc mindre samt för järn- och metallmanufaktur 10 proc mindre.

Varvens orderingång under andra kvartalet i år var 12 proc högre än under motsvarande period i fjol, och orderstocken var den 30 juni i år 2 proc större än vid motsvarande tidpunkt i fjol.

Ny månatlig orderstatistik för verkstadsindustrin

Från och med 31.12.1967 har månatliga uppgifter om orderläget inom verkstadsindustrin insamlats enligt en ny metod som i korthet beskrivs nedan. Resultaten av beräkningarna finns redovisade i tabellerna 2 och 3.

Population

Populationen definieras som samtliga den årliga industristatistikens företag fördelade på nedanstående näringshuvudgrupper enligt den internationella branschnomenklaturen,

1) Vissa uppgifter publiceras även i Allmän månadsstatistik.

ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities).

ISIC 350 - Metallvarutillverkning
 ISIC 360 - Maskintillverkning
 ISIC 370 - Tillverkning av elektriska apparater
 ISIC 381 - Fartygs- och båtbyggande
 ISIC 382-9- Transportmedeltillverkning (exkl fartygs- och båtbyggande)

Med industristatistikens företag menas i detta sammanhang de ett företag tillhörande arbetsställen som klassificerats som verkstadsindustri (jfr. eng. kind of activity units).

Urvalsram och urval

Vid urvalsdragningen har populationen stratifierats dels efter de ovan angivna näringsgrupperna dels efter företagsstorlek, varvid antal anställda använts som stratifieringsvariabel. Urvalet, exkl gruppen fartygs- och båtbyggande som särbehandlats (se nedan), omfattar ca 420 av totalt ca 4500 företag.

Mätvariabler

Uppgifter insamlas varje månad om företagens orderstock, orderingång, uteliggande beställningar och utlagda beställningar mätt i tusental kr i löpande priser. Av dessa publiceras tills vidare endast de två förstnämnda eftersom vissa företag först efter viss förbättring av sin interna redovisning kan ange sina uteliggande resp utlagda beställningar.

Specialbehandling av gruppen fartygs- och båtbyggande

Av de fartygs- och båtbyggande företagen har liksom i det gamla urvalet samtliga medlemmar i Sveriges Varvsindustri-förening utvalts. Dessa företag svarar för drygt 90 procent av den totala produktionen inom branschen. Vidare insamlas endast kvartalsuppgifter från varven p g a deras speciella produktionskaraktär med få enheter med lång tillverkningstid.

Omräkning till timorder

För att möjliggöra jämförelser bakåt i tiden har värdeorderuppgifterna omräknats till timorderuppgifter med hjälp av de data som insamlats under första kvartalet 1968 enligt båda metoderna. Vid denna kedjning av de båda serierna har branscherna sammanförts enligt följande:

<u>Timorder</u>	<u>Värdeorder</u>
Järn- och metallmanufaktur	Metallvarutillverkning
Mekaniska verkstäder	Maskintillverkning + Transportmedeltillverkning (exkl fartygs- och båtbyggande)
Elektriska verkstäder	Tillverkning av elektriska apparater
Varv	Fartygs- och båtbyggande

Någon nämnvärd skillnad mellan timorder- och värdeorderbranscherna förekommer endast mellan järn- och metallmanufaktur och metallvarutillverkning. I den förstnämnda ingår näringsgrupperna tillverkning av instrument och ur samt tillverkning och reparation av guld-, silver- och nysilvervaror med 1/10 av orderingången 1967, vilka ej ingår i metallvarutillverkning. Ytterligare en skillnad är att det gamla urvalet var arbetsställeklassificerat medan det nya är företagsklassificerat.

För att erhålla jämförbarhet mellan de båda metoderna vid kedjningen av de båda serierna har vidare värdeuppgifterna fastprisberäknats samt dessutom korrigerats med en beräknad faktor för produktivitetsökningen under perioden. Resultaten av dessa beräkningar finns redovisade i tabell 1.

Bortfall

Av de i det nya urvalet ingående företagen har vid denna redovisning ca 90 procent inkommit med uppgifter. Huvuddelen av bortfallet är dock mindre företag, varför detta - även med beaktande av den högre uppräkningsfaktorn för de mindre företagen - betyder avsevärt mindre än 10 procent.

Tabell 1. ORDERLÄGET I SIFFROR (ARBETSTIMMAR)

Orders in figures (hours worked)

	Verkstadsindustrin exkl varv Engineering industry, excl shipyards								Varv Shipyards		Hela verkstads- industrin	
	Sammanlagt In all		Järn- och me- tallmanufaktur Manufacture of hardware		Mekaniska verk- städer Engineering works		Elektriska verk- städer Manufacture of electrical ma- chinery				Total engineering industry	
	Totalt	Export- andel %	Totalt	Export- andel %	Totalt	Export- andel %	Totalt	Export- andel %	Totalt	Export- andel %	Totalt	Export- andel %
Orderstockens storlek The size of the orderbook (Aug 1954 = 100)												
1966 september	129	32	91	22	125	26	154	41	59	64	112	36
december	118	33	83	23	110	28	146	42	60	62	104	38
1967 mars	115	35	82	22	104	29	148	45	54	61	100	38
juni	112	36	78	20	102	30	145	48	55	64	98	40
september	113	37	74	20	103	31	146	48	66	73	101	43
december	107	37	73	22	94	30	143	47	60	77	95	43
1968 mars	124	33	71	22	126	25	143	47	54	79	106	39
juni	126	34	70	20	131	25	141	51	56	75	108	39
Orderingången New orders (Sept - nov 1954 = 100)												
1966 3:e kvartalet	107	36	83	23	99	38	165	39	8 ¹	2135	104	37
4:e kvartalet	111	37	94	25	107	40	148	39	98 ¹	63	116	39
1967 1:a kvartalet	103	39	86	24	96	43	145	41	25 ¹	21	101	39
2:a kvartalet	112	36	89	20	102	39	174	41	69 ¹	81	113	39
3:e kvartalet	95	38	76	23	90	40	140	43	163 ¹	88	106	44
4:e kvartalet	112	37	92	25	101	40	174	38	35 ¹	88	110	38
1968 1:a kvartalet	141	29	88	24	160	30	146	34	20 ¹	89	137	30
2:a kvartalet	121	37	75	24	127	36	163	47	77 ¹	60	123	38
Orderstockens varaktighet Duration of orders												
1966 september	113		91		108		117		63		100	
december	104		86		96		113		65		94	
1967 mars	103		87		92		116		59		92	
juni	104		85		93		116		60		93	
september	105		82		95		117		73		97	
december	102		82		89		117		67		93	
1968 mars	121		82		123		119		61		107	
juni	126		82		132		118		64		111	

1) Sept 1954 - febr 1955 = 100

2) Värdet beror på att orderingången från hemmamarknaden varit negativ, dvs annullerade order har varit större än nyinkomna order.

Tabell 2. ORDERINGÅNG FÖR VERKSTADSINDUSTRI I MILJONER KRONOR, LÖPANDE PRISER

(New orders in engineering industry, millions of kronor in current prices)

Näringsgren (ISIC group)		1968	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
35 - Metallvarutillverkning (Manuf. of metal products except machinery and trans- port equipment)	Hemmamarkn.	256	293	292	250	271	283							
	Exportmarkn.	76	89	38	32	35	44							
	Totalt	332	382	330	282	306	327							
36 - Maskintillverkning (Manuf. of machinery except electrical machinery)	Hemmamarkn.	379	356	442	395	412	514							
	Exportmarkn.	244	257	264	253	238	257							
	Totalt	623	613	706	648	650	771							
37 - Tillv. av elektriska produkter (Manuf. of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies)	Hemmamarkn.	361	333	327	328	298	389							
	Exportmarkn.	125	109	100	151	170	206							
	Totalt	486	442	427	479	468	595							
382-389 - Transportmedels- tillverkning exkl. fartygs- och båtbyggande (Manuf. of transport equipment excl. shipyards)	Hemmamarkn.	352	313	1 977	390	644	399							
	Exportmarkn.	152	176	339	172	196	316							
	Totalt	504	489	2 316	562	840	715							
35-38 exkl. 381 - Verkstads- industri exkl. varv (Engineering industry excl. shipyards)	Hemmamarkn.	1 348	1 295	3 038	1 363	1 625	1 585							
	Exportmarkn.	597	631	741	608	639	823							
	Totalt	1 945	1 926	3 779	1 971	2 264	2 408							
381 - Fartygs- och båtbyggande (Shipyards)	Hemmamarkn.		39			343								
	Exportmarkn.		160			415								
	Totalt		199			758								
35-38 - Hela verkstadsindustrin (Total engineering industry)	Hemmamarkn.		5 720			4 916								
	Exportmarkn.		2 129			2 485								
	Totalt		7 849			7 401								

Tabell 3. ORDERSTOCK FÖR VERKSTADSINDUSTRI I MILJONER KRONOR, LÖPANDE PRISER

Orderbooks in engineering industry, millions of kronor in current prices

Näringsgren (ISIC group)		1967 31.12.	1968 31.1.	29.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
35 - Metallvarutillverkning (Manuf. of metal products except machinery and trans- port equipment)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	898 173 1 071	922 216 1 138	940 273 1 213	953 259 1 212	1 008 250 1 258	960 238 1 198	990 232 1 222						
36 - Maskintillverkning (Manuf. of machinery except electrical machinery)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	1 564 1 415 2 979	1 567 1 420 2 987	1 588 1 444 3 032	1 601 1 451 3 052	1 622 1 445 3 067	1 644 1 425 3 069	1 745 1 397 3 142						
37 - Tillv. av elektriska produkter (Manuf. of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	2 315 1 320 3 635	2 390 1 347 3 737	2 404 1 323 3 727	2 399 1 291 3 690	2 374 1 315 3 689	2 272 1 334 3 606	2 306 1 414 3 720						
382-389 - Transportmedels- tillverkning exkl fartygs- och båtbyggande (Manuf. of transport equipment excl. shipyards)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	1 686 383 2 069	1 660 397 2 057	1 614 441 2 055	3 208 604 3 812	3 182 603 3 785	3 403 621 4 024	3 374 769 4 143						
35-38 exkl 381 - Verkstads- industri exkl. varv (Engineering industry excl. shipyards)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	6 463 3 291 9 754	6 539 3 380 9 919	6 546 3 481 10 027	8 161 3 605 11 766	8 186 3 613 11 799	8 279 3 618 11 897	8 415 3 812 12 227						
381 - Fartygs- och båtbyggan- de (Shipyards)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	958 2 655 3 613			790 2 670 3 460			985 2 648 3 633						
35-38 - Hela verkstads- industrin (Total engineer- ing industry)	Hemmamarkn. Exportmarkn. Totalt	7 421 5 946 13 367			8 951 6 275 15 226			9 400 6 460 15 860						

